



Migrationsnytt

Nr 3 2014

Besök från Chicago

Den 22 september fick Emigranternas hus besök från tre olika muséer i Chicago, Svensk Amerikanska Museet, Kinesisk Amerikanska Museet och Ukrainska Museet för modern konst. Besöket var en del i ett internationellt utbyte syftande till att stärka de professionella kontakterna mellan Chicagomuseerna och deras systerorganisationer i Sverige, Kina och Ukraina. Representanterna från de olika Chicagomuseerna fick en presentation av verksamheten vid Emigranternas hus och blev också visade runt i de olika utställningarna i vilka historik om svenskarna och andra



etniska grupper i Chicago tilldrog sig speciellt intresse. Roger Bodin vid Emigranternas hus har redan besökt Svensk Amerikanska museet i Chicago vid olika tillfällen, vilket gjorde detta besök från andra sidan At-

lantens särskilt uppskattat. Från det Svensk Amerikanska museet i Chicago deltog Veronica Robinson och i samtalen framkom flera fruktbara idéer till framtida samverkan inom olika möjliga projekt.

Svenska Migrationscentret etablerat i Falun

Svenska Migrationscentrets lokalkontor öppnade i Falun på fredagen den 31 oktober. Kenneth Johansson, styrelseordförande i Svenska Migrationscentret, kommunalrådet Jonny Gahnshag samt Anders Nordström från Riksarkivet deltog vid invigningen. Huvuduppgiften vid kontoret blir



att kartlägga alla personer ingående i folkräkningen 1930, totalt sex miljoner individer. Anders Nordström berättar att önskemål kommit från tre professorer från de största universiteterna om en undersökning vad

gäller just detta år. Det innebär att uppgifter tas fram om varje individ omfattande födelseår, bostadsort, utbildning, yrke m.m. 19 personer har fått ny anställning vid det nyöppnade kontoret i Falun.

Föreningen för Oral History i Sverige



Den 23 och 24 oktober hölls en Oral History konferens vid Stockholms universitet som samlade en stor mängd deltagare vilka presenterade forskning och olika projekt. Medverkade gjorde också internationella

gäster som Penny Summerfield och Paul Thompson. På fredagen den 24 oktober konstituerades så den nya Föreningen för Oral History i Sverige. Föreningens nya styrelse fick i uppdrag att inledningsvis ta

fram stadgar och besluta om former för medlemskap, värva deltagare, inleda partnerskap med andra organisationer och söka medlemskap i International Oral History Association. Dessutom ska en oral history konferens planeras till våren 2016 och en e-tidskrift för oral history med peer review startas. I den nybildade styrelsen ingick representanter från Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek, Centrum för Arbetarhistoria, Linköpings universitet, Liv i Sverige, Malmö Högskola, Mångkulturellt Centrum, Nordiska Museet, Stockholms universitet, Svenska Migrationscentret och Södertörns högskola.

Inga fler Kristallnätter!



Det är djupt oroande att allt fler rasister valts in i Europaparlamentet. Den 9 november genomfördes manifestationer mot rasism och för människors lika värde på många platser i Europa med uppmaningen: Låt inte historien upprepa sig!

Vid den organiserade pogromen den 9-10 november 1938 brändes över hela det tyska riket tusentals synagogor ner och 7 000 butiker med judiska ägare vandaliserades. Mer än 30 000 judiska män greps och skickades till koncentrationsläger.

Pogromen som har kommit att kallas Kristallnatten gav en förning om vad som skulle komma. Minst 12 miljoner människor mördades de följande åren i döds- och slavarbetarlägren av den nazistiska förintelsepolitiken. Omkring hälften av dem var judar och de övriga var romer, resande, slaver, personer med funktionsnedsättning, homosexuella och politiska motståndare som kollektivt definierades som avvikande och ett hot mot nationen. Manifestationen i Göteborg arrangerades av 9 novemberkommittén i vilken Immigrantinstitutet ingår tillsammans med många organisationer och politiska partier från höger till vänster.



Flykten över havet 1944 och 2014

I år delade Immigrant-institutet monter på Internationella torget med Sverigeesternas Förbund och Letternas Riksförbund i Sverige med anledning av att det är 70 år sedan tiotusentals baltar flydde över Östersjön till Sverige. I seminariet "Flykten över havet 1944 och 2014" berättade författarna Marja Talgre och Juris Kronbergs om baltarnas dramatiska flykt och om det kluvna mottagande som de fick i Sverige. Deras flykt och mottagande kontrasterades mot dagens flyktingar, som i brist på legala vägar in i Europa tvingas fly över Medelhavet med livet som insats. Om det vittnade Annette Rosengren, etnolog och författare, som sedan 2011 följt flyktingar från främst Afghanistan och Syrien som fastnat i Grekland. Filip Laurits från Sverigeesternas Förbund modererade det välbesökta seminariet. Se videon på youtube: <http://youtu.be/KJXwWG-pj3c>

Janna Eliot på bokmässan

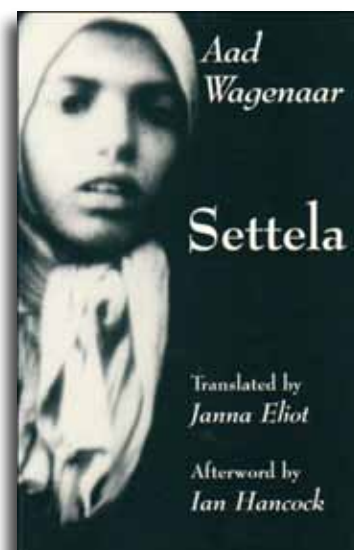
Janna Eliot från England var i år inbjuden till bokmässan av Immigrant-institutet. Många

med intresse för romsk litteratur känner till Janna Eliot, hon har bl.a. översatt "Sofia Z 4515" från svenska till engelska och hon har besökt Sverige vid ett flertal tillfällen. I år berättade hon om den gripande boken "Settela" av Aad Wagenaar. Jannas berättelse tog sin början i ett mycket berömt foto på en liten flicka som tittar ut genom dörren på en godsvagn, packad med fångar på väg till Auschwitz. Året är 1944 och fotot togs i Holland. Mer visste ingen under många år. Trots att forskare och intresserade letade efter flickans identitet och bakgrund hittade man inga spår. Den holländske journalisten Aad Wagenaar kunde dock inte lämna fotot och föresatte sig att hitta flickans bakgrund. I boken "Settela" beskriver han sitt sökande i arkiv, i filmer, han träffar överlevande, han besöker Auschwitz, men han hittar inga ledtrådar. Tills det plötsligt går upp för honom: han själv och ALLA andra har sökt efter fel spår, den lilla flickan är inte en judisk flicka, hon är romsk.

Janna Eliots andra föredrag på Internationella Torget presen-

terades av Randi Myhre från Immigrant-institutet. Titeln på seminariet var "Romer åter också frukost". Här berättade Janna alls inte om frukost utan om några av sina böcker bl.a. "The Gypsy Piano Tuner", en novellsamling med berättelser om roma och sinti från andra världskriget fram till i dag. Inte förrän på slutet av sitt framträdande avslöjade Janna vad detta med frukost betydde: Det var för att lyfta fram ett aktuellt exempel på hur romer diskrimineras. Hon berättade om hur Diana Nyman, klädd i sina traditionella finsk-romska kläder, nekades frukost på Hotel Sheraton i Stockholm. Janna pekade ut det bisarra i att Diana Nyman var i Stockholm för att delta i en regeringsstödd konferens om romer. På väg till denna konferens blev hon alltså nekad tillträde till Hotel Sheratons restaurang! Genom det aktuella exemplet med en nekad frukost knöt Janna Eliot skickligt ihop sina två framträdanden; från nazismen under andra världskriget till dagens diskriminering i Sverige.

Av Gunilla Lundgren



Den glömda utvandringen på äldreboende i Lagan



Den 3 november invigde Anne Karlsson, kommunalråd i Ljungby kommun, vandringsutställningen "Den glömda utvandringen" på äldreboendet Åbrinken i Lagan. Detta är ett

led i Svenska Migrationscentrets strävan efter att visa utställningar i nya sammanhang och därmed ytterligare sprida kunskap om vår gemensamma migrationshistoria till nya grup-

per av intresserade. Utställningen visas i samarbete med Centrum för Arbetarhistoria och ABF.

Arkivens dag



Ljungby

Foto Krister Ljungberg



Karlskrona

Den 8 november arrangerades runt om i landet Arkivens dag och årets tema var "Orostider". I Ljungby höll Svenska Migrationscentret och Ljungby kommunarkiv till i Tingshuset där Migrationscentret visade en utställning om svenskar som

deltog på USA:s sida i första världskriget. Besökare kunde också prova på släktforskning och få hjälp med att söka efter personer i Migrationscentrets databaser. Även i Karlskrona deltog Migrationscentrets personal, tillsammans med ett

stort antal andra arkiv och kulturinstitutioner i regionen, i en arkivmessa på samma tema i Konserthusteaterns foajé den 4 november.

I Ljungby höll utställningen öppet på torsdagarna fram till den 11 december.

Svenska Migrationscentret
Box 331
351 08 Karlstad
Tel. 0546-715100
Residenstorget 1
info@migrationscenter.se
www.migrationscenter.se

Immigrant-institutet
c/o Mötesplats Göteborg
Södra Allégatan 1B
413 01 GÖTEBORG

migrant@immi.se
www.immi.se

Emigranternas Hus
Packhusplatsen 7
411 13 Göteborg
Tel. 031-130051

info@emigranternashus.se
www.emigranternashus.se